

**Iesaisties, lai apturētu
atstumšanu un
pazemošanu internetā
un reālajā dzīvē!**

Skolotājiem

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Būt tiešsaistē

Piekluve un iekļaušana

Nevienam bērnam nekad nevajadzētu justies atstumtam ne reālajā dzīvē, ne internetā.

- Veidojiet draudzīgu vidi savā skolā, nodrošiniet, ka ikvienam skolēnam ir vienādas iespējas neatkarīgi no dzimuma, spējām, rases vai kultūras atšķirībām.

Mācīšanās un radošums

Bērni iemācās labāk, ja netiek pakļauti pazemojumam un uzturas mierīgā, draudzīgā vidē, kurā viņi var brīvi izpausties un apzināties, ka viņu idejas un darbus cienīs.

- Iekļaujiet darbu grupās un paredziet aktivitātes, lai skolēni varētu savstarpēji sadarboties.
- Mudiniet skolēnus uz klausīt un cienīt citu idejas, būt godīgiem un taisnīgiem pret citiem.

Medijpratība un informācijas pratība

Internets ir publiska vide, kurā nereti sastopamies ar naidīgiem komentāriem un aizskarošu saturu. Bērniem jāzina, kā ziņot un bloķēt aizvainojošu saturu.

- Lasiet klasē internetā ievietotus rakstus, kas atbalsta rasismu vai naida runu. Organizējiet klases debates vai diskusijas, lai rosinātu skolēnus domāt par to, kāpēc šāds saturs ir kaitīgs un ko darīt, ja pamana tādu tiešsaistē.

Labklājība tiešsaistē

Ētika un līdzcietība

Pazemošanu var novērst, ja mēs visi cenšamies izprast un cienīt citu cilvēku jūtas un viedokli.

- Pārrunājiet dažādas pazemošanas formas (piemēram, atstumšana, emocionāla un fiziska vardarbība utt.) un lieciet skolēniem aizdomāties, kā viņi justos, ja būtu cietušā vietā.

Veselība un labklājība

Jūsu bērniem ir svarīgi uzaugt tādā vidē mājās un skolā, kur viņi jūtas droši un pasargāti.

- Izlasiet piemērus no sarunām, kuras bērni parasti lieto savā starpā, un lūdziet skolēniem uzzīmēt emocijzīmes, kas atspoguļo viņu sajūtas par katru no pateiktā.
- Salīdziniet skolēnu uzzīmētās emocijzīmes, un parādiet, ka vienu un to pašu viņi uztver atšķirīgi.

E-iespējas un saziņa

Ikvienam interneta lietotājam būtu jāiemācās sazināties internetā cieņpilni.

- Paskaidrojiet, kas ir digitālo pēdu nospiedumi un kādas negatīvas sekas tie var atstāt uz cilvēka nākotni un karjeras iespējām.
- Pārrunājiet, ka uzvedība internetā var negatīvi ietekmēt mūsu digitālo pēdu nospiedumus.

Tiesības tiešsaistē

Aktīva līdzdalība

Pazemošana atstāj negatīvas un paliekošas sekas gan uz tiem, kuri pazemo citus, gan tiem, kas tiek pazemoti, ietekmējot viņu veselību, sociālo un ekonomisko labklājību.

- Mudiniet skolēnus izspēlēt situācijas, kurās skolēni pārmaiņus uzņemas varmākas, upura un liecinieka lomu, cenšoties apturēt pazemošanu. Tas liks viņiem pārdomāt savu rīcību reālās situācijās viņu dzīvē.

Tiesības un pienākumi

Ikvienam ir tiesības tikt cienītam un pienākums izturēties pret citiem tā, kā viņi vēlētos, lai izturas pret viņiem pašiem.

- Izveidojiet skolas vai klases noteikumus, kas vērsti pret pazemošanu. Tos jāizlasa un jāparaksta gan skolēniem, gan pedagogiem. Noteikumos jāiekļauj skolēnu tiesības un pienākumi attiecībā uz viņu attieksmi vienam pret otru, skaidri norādot sekas nepieņemamas uzvedības gadījumā.

Privātums un drošība

Neapdomīga rīcība internetā un privātas informācijas publicēšana, nedomājot par sekām, var novest pie pazemošanas.

- Palūdziet, lai skolēni izdrukā sava sociālā tīkla profila informāciju vai foto galeriju un izvieto to skolā pie sienas.
- Ja viņi jūtas neērti to darīt, paskaidrojiet, ka, neievērojot piesardzību, miljoniem cilvēku redzēs viņu informāciju internetā un var to izmantot pret viņiem. Turklāt informāciju no interneta pilnībā izdzēst ir ļoti sarežģīti.

Tiesības tiešsaistē

Patērētāju informētība

Bērni ietekmējas no reklāmām, un vecākiem tas jāsaprot. Pakļaujoties visām bērna iegribām, lai nodrošinātu to, kas šobrīd ir modē, bērni var sajūties īpašāki par citiem un mazāk līdzietīgi pret tiem, kuri nevar atļauties visu jaunāko.

- Izmantojiet par piemēru vairākas populāras reklāmas, lai klasē rosinātu diskusiju par to, kā mūs ietekmē reklāma un kādas sekas tā var atstāt uz tiem, kuri nav tik veiksmīgā situācijā kā mēs.

Palīdziet bērniem pārvarēt sociālās problēmas, aktualizējot un diskutējot par jautājumiem, kuri veicina vienlīdzību!

Citas Eiropas Padomes publikācijas par digitālo pilsonību

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education – Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Papildu informācija pieejama:
www.coe.int/education

Autori:

Janice Richardson

Veronica Samara

Tulkoja:

Latvijas Drošāka interneta centrs

(www.drossinternets.lv)

PREMS 142821

LAV

www.coe.int

Eiropas Padome ir Eiropas vadošā cilvēktiesību organizācija. Tajā apvienojušās 47 valstis, tostarp visas Eiropas Savienības dalībvalstis. Visas Eiropas Padomes dalībvalstis ir parakstījušas Eiropas Cilvēktiesību konvenciju - līgumu, kurš radīts, lai aizsargātu cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu. Eiropas Cilvēktiesību tiesa pārrauga šīs Konvencijas īstenošanu dalībvalstīs.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE